

Március 31-én véget ér a tanítás az ország valamennyi középiskolájában

1944. március 31-én, pénteken a nap kel 5.45 p
a nap nyugszik 18.25 p

Tek. Magyar Nemzeti Múzeum
Orsz. Széchenyi könyvtára
BUDAPEST VIII.
Múzeum krt. 14-16.

DÉLVIDÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zombor, Csihás
Benő u. 3. Tel.: szerk. és kiadóhivatal 207, éjjel
422, nyomda 213.

Főszerkesztő:
ILLÉS SÁNDOR

1944. március 30. IV. évfolyam, 72. szám.
Előfizetés egy hóra: 4.30, negyedévre: 12.40 P.
Levél cím: Zombor, postafiók 102, csekksz. 74.050.

A Sztójay-kormány a napokban kormánynyilatkozatot ad ki

Berlin: Délkelet Európában alábbhagyott a feszültség és erősödött a védelmi készség

Kemény elhárító harcok a Dnyeszter és Prut között

Uj fordulat várható az olaszországi arcvonalakon — Londonban új lengyel szervezet alakult — A Tasviri Efkjár a szövetségesek közötti ellentétektől újabb világháborút vár

A keleti arcvonalról jelenti az Interim. német hírszolgálati iroda, hogy a Berlinbe érkezett legújabb jelentés szerint a bolsevisták Jasitól északra, ahol több helyen elérték a Prut folyót, több könnyű gépesített és lövészadosztályt vontak össze. Német vélemény szerint az ellenségnek az a célja, hogy kezébe kapantsa a Kárpátok lábánál lévő román sikszágot. Erre enged következtetni az a körülmény is, hogy az ellenség számos hídfőt létesített a folyón. A Prut felső folyásánál Kolomeán át nyugati irányban a Kárpátok lába felé igyekeznek előretörni az ellenség. Német megítélés szerint a Szovjet arcvonalon törekszik, hogy megvalósítsa azt a politikai célját, amellyel ideiglenesen az Adriáig akarja kiterjeszteni a szovjet határt.

A Szovjet minden erejét a déli arcvonalon összpontosítja és minden valószínűség szerint arra mutat, hogy a keleti front középső és északi szakasza másodrendű jelentőségűvé válik.

A Dnyeper és Csouszi között megindított támadásokkal az a célja az ellenségnek, hogy megszüntesse a Dnyeperre támaszkodó német arcvonalat. Itt az elmúlt napokban 12 szovjet lövészadosztály és 3 páncélos hadtest semmisült meg anélkül, hogy az ellenség akár csak jelentéktelen ártományerést is elérhetett volna.

Egyébként a keleti front északi és középső szakaszáról a déli arcvonal szakaszra is áttért a hideg időjárás. A fagy nem olyan erős, hogy megszüntette volna az eliszaposodást, sőt az éjszakai fagyok és a nappali olvadások még ragadosabbá tették a sárt. A rossz utak következtében nagy torlódások keletkeznek a szovjet szállításokban, amelyeket a német légi erők állandóan tűz alatt tartanak.

DÉLOLSZORSZÁGBAN

Mint az Interim. jelenti — a Cassinói elleni angol-szász támadások csődje után új fordulóponthoz érkeztek a harcok. Az ellenség belátta, hogy a német ellenállás szilárdsága miatt nem tudja megnyitni a Cassinói szilipet és ezért harcedzett kötelekkel két hadosztályt a nettunói és anziói hídfőkre szállított

Budapest, március 30.

A MTI jelenti, hogy a tegnapi minisztertanács rövid megbeszéléssel este 10 óráig tartott s azon időszaki kormányzati kérdéseket tárgyalta meg a kormány tagjai. Elhatározta a minisztertanács, hogy a közeli napokban kormánynyilatkozatot ad programjáról. A minisztertanács által letárgyalt rendeletek, mindenekelőtt a zsidókérdés rendezésére irányuló rendelet, pár napon belül megjelenik.

Ugyancsak a MTI jelenti, hogy a helsinki magyar követség vezetésével ügyvivői minőségben Falka Ernőt, a követség eddigi I. tanácsosát nevezték ki s a követség zavartalanul folytatja működését.

át. Ez világossá teszi, hogy a szövetségesek az eddig elszigetelt pontonai hídfőket elsődrendű arcvonalá akarják kiépíteni. Arra számítanak, hogy a hídfőkből az angol-szászok gondosan előkészített támadásokat fognak intézni keleti irányban, valamint Róma felé, egyidejűleg pedig a déli arcvonalon is nagyobb lekötő és elterelő hadműveletekbe kezdenek. Természetesen a németek az ellenség minden mozdulátát megfigyelik és nem kétséges, hogy idejében megteszik a helyzetükért ellenintézkedéseket s így a várható angol-szász támadások gondosan előkészített német elhárításba fognak ütközni.

A TASVIRI EFKIAR

A török lap foglalkozik a szövetségesek közötti ellentétektől és arra a megállapításra jut, hogy ha ezek az ellentétek a háború tartama alatt nem is vezetnek viszályra, a béketárgyalások során feljöttlenül felszínre törnek és újabb világháborút váltanak ki.

A Nya Dag c. svéd lap jelenti, hogy Londonban »Lengyel egység« név alatt újabb lengyel szervezet alakult azzal a céllal, hogy egysége tömörítse az Amerikában, Angliában, a Szovjetunióban és Lengyelországban élő lengyeleket és központi vezetés alá helyezze a lengyel csapatokat.

Német hadijelentés

Berlin, március 30.

A vezéri főhadiszállás csütörtöki jelentése szerint a Bug alsó ukrainai szakaszán a német csapatok minden zavarás nélkül tervszerűen elszakadtak az ellenségtől. Az utóbbi napok harcaiban ezen a szakaszon különösen kitűntette magát a 3. ostmári hegyivadász-hadosztály Wittmann vezérőrnagy parancsnoksága alatt és a 17. frank gyaloghadosztály Brücker ezredes vezetése alatt.

Baltától délre, a Dnyeper és a Prut közötti térségben erősebb ellenséges támadásokat fogtak fel kemény harcokban. Proszkurovtól délre a harcok változatos eredménnyel folynak. Csernovic városát kiirtották a németek.

Stanislaw térségében heves harcok vannak folyamatban előretört ellenséges harci csoportokkal.

Tarnopol vitéz helyőrsége újból visszaverte a Szovjet összpontosított támadásait. Brody térségében súlyos

harcokban meggyújtották a német csapatok az ellenség heves áttörési kísérleteit és 27 támadó páncélos közül 16-ot megsemmisítettek. A bolsevisták Kovel ellen intézett erős tá-

madásai meggyújtották a védők szilárd ellenállásán.

A városról északra és északkeletre a német hadosztályok támadással számos helyiséget elfoglaltak.

A Dnyeper és Csouszi között az elhárító harc hevesse növekedett.

A Szovjet számos páncélos és csatarepülő által támogatott támadását kemény harcokban nagyszámú páncélos megsemmisítése után visszaverték, vagy már a német állások elére előtt az összpontosított elhárítóüzrel szétverték.

Olaszországból nem jelentettek nagyobb harcselekményeket. Német rohamcsapat báró Grienant százados vezetése alatt Cassinótól északkeletre benyomult az ellenséges állásokba és 6 páncélost a levegőbe röptetett. Anzio és az északafrikai partok előtt csata- és torpedóvető repülőgépek 3 ellenséges kereskedelmi hajót rongáltak meg 18 ezer tonna ürtartalommal.

Az olasz térség fölött német és olasz vadászok, továbbá a légvédelem 11 ellenséges repülőgépet semmisített meg. Egy északamerikai bombázókötelék tegnap délben erős vadászrepülő védelemmel Középnémetország fölé nyomult be és Branschweig térségében dobott 10 bombákat. A keletkezett kár és veszteség csekély. Heves légiharcokban kedvezőtlen elhárító körülmények dacára 22 ellenséges gépet — közöttük 12 négymotoros bombázót — semmisített meg.

A Wilhelmstrasse a magyarországi helyzet megszilárdulásáról

Berlin, március 30.

A Wilhelmstrassen kijelentették ma, hogy a magyarországi helyzetet stabilizálni kell tekinteni. A magyar-német kapcsolatok újjaalakítása folytán Európa délkeleti részén alábbhagyott a feszültség és erősödött ennek a térségnek védelmi készsége.

Foglalkoztak a Wilhelmstrassen azzal is, hogy Roosevelt amerikai elnök a magyarországi események kapcsán felhívást bocsátott ki és megjegyezték, hogy a felhívást nem a 12 millió magyar sorsa iránti, hanem a Magyarországon élő zsidóságért való aggodalom diktálta. Rooseveltnek a fajok és vallások egyenlőségére való utalásával kapcsolatban rámutatnak a Wilhelmstrassen a Daily Mail c. angol lap jelentésére, mely szerint Amerika a négerket alacsonyabbrendű fajnak tekinti és ezért is bánik velük.

A német erők tegnap is szétzúzták az ellenség támadó kötelékeit

Csernovic és Balta körül folytak a legsúlyosabb harcok

Az Interinf. jelenti a keleti arcvonal harcairól, Balta és Jasi között a szovjet nyomás tegnap is változatlan erővel tartott. Hiábavaló volt azonban az ellenség minden igyekezete, hogy bekerítse a német csapatokat, amelyek mindenütt átküzdötték magukat és utat nyitottak hadmozdulataik számára. A német légerők hathatósan támogatták a harcoló csapatokat és 23 páncélost, 31 löveget és kétszáznál több járművet pusztítottak el eredményes támadásaik során. Különösen elkeseredett küzdelmekre került sor Csernovicnál és Proszkurovtól délre, ahol a németek szétzúzták az ellenség támadó erőt. A nagy számbeli fölényben lévő ellenséges erők most is a legsúlyosabb veszteségeket szenvedték.

Meghíusult az ellenség minden kísérlete, hogy Csernovicot és Tarnopolt összpontosított támadással bevégye. Brody helyőrsége szintén vitézül verte vissza a bolsevista rohamokat. Eredménytelenek voltak az ellenség támadásai Kovel ellen is.

Ujabb jelentésében közli az Interinf., hogy

Koveltől északra a támadó német hadseregszámok további területet nyertek és számos újabb helységről vetették ki a szívós ellenállást tanúsító ellenséget.

A bolsevisták a Dnyeper és Csau-szi között döntő áttörést kíséreltek meg és pergőtűszerű előkészítés után több hadosztállal folytatták támadásaikat.

A németek teljes elhárító sikert értek el. Egészen keskeny szakaszon 3000 bolsevista halott és 41 páncélos maradt a csatatéren.

Vitebszktől délkeletre szintén nagy ellenséges veszteségekkel híusultak meg az áttörési kísérletek.

A Bug torkolatvidékén a nikolajevi hídfőbe annak német részről történt kiürítése után benyomult szovjet csapatok már csak üres romokat találtak.

Nagy az emberhiány Amerikában

Amsterdam, március 30.

(Német Távirati Iroda) Patterson amerikai hadügyi államtitkár kijelentette, hogy Amerikában a hadsereg és haditengerészet számára 1.700.000, a vasutak számára 100.000, a szénbányák számára pedig 40.000 emberre van szüksége. Ezt az emberhiányt csak a nemzeti munkaszolgálat bevezetésével lehetne fedezni.

Ha a törvényhozás nem fogadja el a nemzeti munkaszolgálat bevezetéséről szóló törvényjavaslatot, a kormány kénytelen lesz felhasználni azt a három és félmillió embert, akiket az eddigi sorozások alkalmával alkalmatlannak találtak.

HOMOKVIHAR A KOZEI KELETEN

A Közelkeleten rendkívül nagy homokvihar pusztult. A sinai sivatagban egy vonal elakadt a sivatag kellős közepén, mert a pálvatestet háromméteres homokréteg fedte be. A vonat utasainak repülőgépen szállították felkészülteket.

Angliában sorbanállnak az ivóvízért

(Német Távirati Iroda) Londoni jelentés szerint a Daily Express arról panaszkodik, hogy Angliában nagy az ivóvízhiány.

A déli és délkeleti tartományokban sorbanáll a lakosság az ivóvízért, két tartományban pedig teljesen szünetel a vízszolgáltatás, mert a források is kiszáradtak.

„Ördög vigye el a politikusokat háborujukkal együtt”

Háború ellenes plakátok London külvárosaiban és az angol iparvidéken — Növekszik a defetizmus tábor a brit szigetországban

Genf, március 30.

(Német Távirati Iroda) „Ördög vigye el a politikusokat háborujukkal együtt”, ilyen és hasonló szövegű plakátok jelentek meg Hounslow londoni külvárosban és a West-Middelsex iparvidéken, mint a Daily Worker című angol kommunista lap jelenti. A lap azt írja, hogy a defetizmus táborában nagy mértékben növekszik, különösen azokon a vidékeken, ahol sok az ipari munkás.

A Daily Telegraph újabb sztrájk

kokról ír. Azt írja, hogy a munkások tekintet nélkül a háborús érdekekre sok helyen szüntették be a munkát. Legutóbb a manchesteri szénbányákban törtek ki sztrájkok. Grimsby halászkötőben a kikötői munkások szüntették be a munkát.

Azok a tárgyalások, amelyek a szénbányászok már veszedelmes méretű sztrájkmozgalmának felszámolását célozzák, mindeddig nem vezettek eredményre, sőt a sztrájkhullám tovább terjedt.

Az angol légügyi miniszter a német vadászelhárításról

Amsterdam, március 30.

(Német Távirati Iroda) Sir Archibald Sinclair angol légügyi miniszter a legutóbbi Németország elleni táma-

dásokkal kapcsolatos kérdésre kijelentette, hogy a német vadászelhárítás hatalmas.

„A szövetségesek újrendezési terve, kapzsi nagyhatalmi elgondolás”

Iszlanbul, március 30.

Jalcsin török közíró a Taninban foglalkozik a szövetségesek ugynevezett újrendezési tervével és

azt írja, hogy ez nem európai érdekeket szolgál, hanem kapzsi, nagyhatalmi elgondolás.

A bolgár kormányzótanács kihallgatáson fogadta Krisztov és Bartov minisztereket

Szofia, március 30.

A bolgár kormányzótanács tegnap kihallgatáson fogadta Krisztov belügyminisztert és Bartov igazságügyminisztert, aki Trácia és

Macedonia teljhatalmu megbízottja is. A miniszterek jelentést tettek a kormánynak a hatáskörükbe tartozó ügyek állásáról.

Az angol munkáspárt megtiltotta tagjainak, hogy részvegyenek a brit kommunista párt „egység értekezletén”

(Német Távirati Iroda) A Daily Worker c. kommunista lap élesen állást foglal a brit munkáspárt azon határozata ellen, amellyel megtiltotta tagjainak, hogy résztvegyenek a brit kommunista párt április 4-ére össze-

hívott „egységes értekezletén”. A lap szerint a munkáspárt a konzervatív és liberális pártokkal működik együtt, a Torrykkal szövetkezett és nem akar együttműködni a kommunistákkal.

Tegnap is nagy veszteségeik voltak az angolszászoknak Németország felett

Berlin, március 30.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német vadászgépek visszatéréseben is állandóan üldözték azokat

az angolszász légerőket, amelyek nagy vadászkísérettel a sűrű felhőzet védelmében Magdeburgig és Braunschweigig repültek be a Biro-

TURUL
FILMSZÍNHÁZ II TEL.: 328.

CSUTORTOK—HÉTFŐ Agrólszakadt urilány

Főszerepben:

TOLNAY KLÁRI,
HAJMÁSSY MIKLÓS,
VIZVÁRI MARISKA,
MIHÁLYI ERNŐ

POTMŰSOR: MAGYAR HIRADÓ

dalom fölé. Bár az ellenséges gépek igyekeztek a Németországot fedő sűrű felhőzetben eltűnni, a német vadászok sok légitámadást kényszerítettek ki és az eddigi jelentések szerint a rendkívül rossz időjárási viszonyok ellenére is

legalább 20 ellenséges gépet leltek.

Uj intézkedések Romániában

Bukarest, március 30.

A román hivatalos lap új intézkedéseket közöl a katonai helyzet kezelésében. Többek között egy új rendelet alapján halálal büntetik azokat a lopásokat és rombolásokat, amelyeket a kiürítési intézkedések során köz- vagy magánvagyonnal szemben követnek el az elszállításoknál. Egy másik rendelet felhatalmazza a minisztertanácsot, hogy a háború alatt vagy mozgósítás esetén bármikor utasíthatja a szolgálattelévő csendőröket bizonyos területeken, hogy mindenkire, aki felszólításukra nem áll meg, rálöjjenek. Az eddigi rendelkezések szerint a löfegyver ilyen használatára a csendőrök nem voltak feljogosítva Romániában.

A japánok 140 mérföldes arcvonalon támadnak Indiában

New-Delhi, március 30.

Lord Mountbatten főhadiszállásának legújabb jelentése szerint a japán csapatok Assam tartományban 148 mérföldnyi kiterjedésű arcvonalon támadják a britindiai állásokat. A japán csapatok elszántan támadnak és a harcok valamennyi gyújtóbombában fokozzák nyomásukat, főleg Ukhrul vidékén, Manipur kerületben.

Az angol-amerikai légifegyverrel március 25-én légitámadást intéztek Annam északi vidéke ellen. A bombázás és géppuskatűz következtében négy indokina megsebesült. (MTI)

Hőhullám Spanyolországban

Madridból jelentik: Spanyolországban néhány nap óta szokatlanul meleg az időjárás és a hőmérő júniusban, sőt júliusban szokásos meleg mutat. Különösen a déli tartományokban nagy a hőség. Sevillában tegnap 42, Madridban 20 fok meleget mértek.

Délvidék
a mi lapunk

Korforduló

Merre mutat és hová visz a történések mai utja?

A Donauzeitung egyik utóbbi számában vezércikként jelent meg von Papen nagykövét érdekes és mélyértelmű beszéde, amelyet a kiváló politikus és diplomata Ankarában tartott a németek hősi emlékműpén. Bár a beszéd inkább történetbölcséleti visszapillantás és elmélkedés a jelen eseményeit is boncolja és méltatja, török politikai körökben a legnagyobb érdeklődést keltette. Mőndünkben van most ezt a beszédet egész terjedelmében ismertetni olvasóinkkal:

— A háború véres tragédiája úgy suhan át Európán, mint az apokaliptikus lovas — kezdte el beszédét a széleslátókörű diplomata, akinek emezavai mély katolikus műveltségére utalnak. — Ugy látszik, hogy **egy ezeréves kultúra a pusztulás martaléka lesz.**

Mindez szemünk előtt történik. A pusztulásra ítélt javak lehetnek: dicsőséges történelmünk tiszteletreméltó emlékei, az aacheni, kölni, frankfurti dóm, amelyekben német császárokat kentek fel és koronáztak meg, de lehetnek ezek a javak a rómaiak idejéből reánk maradt templomok, kolostorok és szentélyek, pótolhatatlan könyvtárak, művészeti kincsek, képek, muzeumok, lehetnek egyetemek, akadémiák, főiskolák, vagy a német tudományosság más fészkei, lehetnek tudományos művek pótolhatatlan egyedüli példányai,

amelyek az egész emberiség közös kincsét képezik,

lehetnek operák, színházak, kórházak, klinikák, kutatóintézetek, amelyek az emberiség haladását szolgálják: mindez szemünk előtt pusztul el és úgy látszik, hogy sok-sok nemzet munkáját gyökerestül tépi ki a pusztulás démona.

Minek az érdekében? Miért? Hová visz ez az út? — teszi fel a továbbiakban a kérdést von Papen követ.

Churchill írta

néhány évvel ezelőtt a következő című tanulmányt: „Vajjon mindnyájan öngyilkosságot követünk el?”

Churchill ebben a tanulmányában arról a lehetőségéről beszélt, hogy az emberiség a legújabb technikai lehetőségeket arra használja ki, hogy a totális háboruban saját magát kiirtsa.

Amikor Churchill ezeket írta, valószínűleg nem gondolt arra, hogy ezek a legújabb technikai találmányok a távoli ázsiai pusztaságokon is meghonosodhatnak. Churchill látomását az angol-amerikai hadvezetés módjain minden tekintetben valóra váltották, s az a valóság sokszorosan felülmúlja ezt a látomást. Az angol-szovjet szövetség célja pedig világosan Nyugat kétezeréves kultúrájának elpusztítása.

Vajjon van-e felelet arra a kérdésre, hogy egy világbirodalom, amely léte biztosítására nem mondhat le az európai kontinens jelenlegi fennállásáról, a politikai öngyilkosság jelenlegi útját kövesse? A feleletet korunk évszázados fejlődése adhatja meg s ezt a fejlődést csak százados mértékkel mérhetjük le.

Tekintsünk

a háború keletkezésének egészen másodlagos kérdéseitől és elemezzük úgy, mint egy korforduló csúcspontját s akkor sok minden megvilágosodik előttünk:

a mi időnk korszakalkotó találmányai, amelyeknek mindnyájan ta-

nui vagyunk, a tér és az idő legyőzése, az átfogó iparosodás sokféle javaival, amelyekkel az emberiséget meg akarja ajándékozni — nevezhetjük ezt haladásnak, de éppen úgy új függések keletkezésének —, az iparosodással járó két láborra való oszlás és feszültség a munka és a tőke között: ezek természetesen forradalmi uton törek-szenek a kiegyenlítésre.

A nemzetiszocialista Németország ismerte fel legelőször az emberiség elé feladatul állított korfordulót. Az, amit mások demokráciának neveznek, tulajdonképpen a világ felosztása érdekerületekre. Ezért helyesen tette fel nem régen a kérdést egy amerikai szenátor, amikor azt mondta: A demokráciáért, autokrata államforma bevezetéséért, vagy tenger-

entuli olajérdekeltségeink kiterjesztéséért viseljük ezt a háborút?

A demokrácia első alaptörvénye így szól: Tilos egy másik állam belső ügyeibe beleavatkozni.

A beavatkozás rendszere azonban éppen a mindenkori amerikai kormányok sajátja volt,

s különösen a mi időnkben lett kizelfoghatóvá, amikor tisztán politikai megfontolásból megszakították kapcsolataikat Argentínával. Ha azután volt még valami, ami a világ tekintete elől eltakarta az amerikai politika imperialista jellegét, akkor végérvényesen tisztázódott ez a kérdés az amerikai igények bejelentésével a közkeleti olajtermelésre. A technikai haladás mai állása és az embernek tőle való függése révén ez a döntő részesedés természetesen a világ imperialista ellenőrzését jelenti.

A brit birodalom

másik két szövetségese melletti gyöngeségének tudatában már régen lemondott mindenféle kontinentális politikáról.

Ha ezt az állítást mégis bizonyítani kellene, akkor a világ könnyen hívőinek is elegendő bizonyítékul szolgál az Atlanti Okmány, amelyet a „náciizmus elleni felszabadító háború” magas erkölcsi célkitűzéseinek „mag na charta”-jaként tekintenek a másik oldalon és a világ újjarendezése alapjának. Amikor ezt az okmányt a világ közvéleménye elé tárták, a demokráciák szíve hevesen feldobogott.

Ma pedig világosan látjuk, hogy ennek az okmánynak éppen olyan álcázó szerepet szántak, mint a versaillesi békediktátum előtt Wilson hírhedt 14 pontjának.

Ma, amikor a demokráciák karneválja vége felé közeledik, az álarckat félre dobják. A casablancai tárgyalások hírhedt pontjai német tartományoknak Lengyelországhoz való csatolásáról, az Atlanti Charta meghirdetése a legyőzöndök felé, a kulturjavak válogatás nélküli pusztítása:

Ha a világ

a mostani ötödik háborús esztendőben a német akaratot és felfogást ismerni akarja, akkor ismét meg kell mondjunk nyíltan mindenkinek:

a birodalom ezeréves történelme egy szent örökséget és egy éppen olyan szent kötelességet hagyott reánk.

Az Urísten, aki bennünket Európa közepén helyezett el, miután eltöltött bennünket az antik világ erejével, elvárja tőlünk ennek az örökségnek, Nyugat lelki egységének megvédését.

Mi nem törődünk azzal, hogy mások a tengerek uralmáért, nyersanyagok szerzéséért és a világ petróleumforrásaiért hullatják vérüket.

A mi paizsunkon ma is, mint mindenkor, ez a harcikiáltás áll: Európa lelki egységéért!

Abban a tudatban, hogy a világ kulturális haladásának ez a magja lelki megújulásra és megtermékenyítésre szorul, abban a tudatban, hogy feladata csak az érdekek és feladatok közösségével, nem pedig uralmi törekvésekkel oldható meg, mi, németek, mint az európai gondolat előharcosai, sohasem leszünk hűtlenek

mindez a demokráciák teljes lealcázását jelenti.

Most már Londonban is nehezen hiszik el, hogy Poroszország földjét, a német történelem bölcsőjét, vagy a pomerániai erdőket, amelyekben Bismarck szötte terveit,

bárki is elvehetné a németektől ad dig, amíg csak egyetlen német gránátos marka fegyvert szoríthat.

A németekben a fentiekhez hasonló nyilatkozatok csak még inkább megerősítik az utolsó lehelletig való harc szükségességét. S így lassan kialakul a meggyőződés, hogy

a háború utáni óriási problémákat csak olyan kormányok oldhatják meg, amelyek teljes hatalommal rendelkeznek.

Mi azonban a nyugati ember szempontjából mélyen sajnáljuk, hogy egy olyan világbirodalom, mint az angol, olyan könnyelműen eljásza egykor annyira féltett presztizsét. Mert ezzel elveszíti erkölcsi jogát ahhoz, hogy Európa ügyeibe beleszóljon és életében szerepet játszon.

a birodalom történelméhez és hagyományaihoz. Ebben látjuk ama mérhetetlen áldozatok értelmét, amelyet az Urísten nemzetünköt követel s amelyeket mi felemelt fejjel akarunk elviselni.

Nagyon gyakran félreértették és félremagyarázták a német nép akaratát.

Pedig a mi népünk, amely oly hosszú és tiszteletreméltó történelemmel rendelkezik, szuverén érzéssel bír a jog, az igazságosság és az erkölcs iránt. A világtörténelem tréfája lenne, ha belső életünkre annak a kontinensnek gondolkodását és életfelfogását erőszakolnák, amely kontinens csak negyedszáz évvel ezelőtt lépett ki a történelem színpadára.

**HUSVÉTRA AJÁNDÉK
DISZTÁRGYAK NAGY
VÁLASZTÉKBAN
PARCSETICH**

ékszerésznél
Zombor, Nemzeti mozival szemben
Aranyat, ezüstöt és briliánst napi áron veszek.

Rombadölt a turini Kossuth-ház...

Közel héthónapi bolyongás után a napokban levél érkezett Budapestre Egyszerű, cégjelzéses papíron (»Italia-na Gasogeni e Forni«). Milánóból jött a levél s az elmúlt esztendő szeptember 4-én keltezték. Közel héthónap telt ez azóta! Mennyi minden történt eközben szert a világon! És milyen furcsa, hogy most érkeztek meg ezek az új gyász hírdető sorok. Kossuth apánk halálának évfordulója után! Olasz mérnök írta a levelet. Renato Casana dr. magyar kartársának, Koller Károlynak. Egy olasz mérnök, akinek turini házára ellenséges rombolótomba hullott, arra a házra, amelyben Kossuth Lajos lakott egy félévszázaddal ezelőtt...

De mit is mond a levél?
»Ah! Mirottnak Turinban a Via dei Mille-n álló házára ismét bomba hullott, úgyhogy abból az épületből, amelyben az önök nagy Kossuthia örökre lehunyt szemét és amely már az elmúlt év novemberében is súlyosan megsérült, ma már csupán merő romhalmaz maradt. Ámbár ez a tény nagyon fájdalmas számomra a mult nagybecsű emlékei miatt, amelyeket nekem ez a ház őrzött, másrészt örülnöm kell, hogy a támadás nem követelt magának emberéletet. Renato Cassana dr. mérnök.»

A ház tehát: nincs többé! A ház, amelyben a turini remete még Matuzsálem korában is nap, mint nap dolgozott, amely magyarhonból érkezett küldötségek zarándokhelye volt s amelyben ötven esztendővel ezelőtt kihelpte nemes lelket a nemzet nagy száműzöttje. A ház egy ellenséges bomba célpontja lett. Ugyanazok pusztították el ezt a minden magyar számára egyaránt szent hallelót, akik a XIX. század második fele legnagyobb politikai szónokának tartották a tengerentúl Kossuth Lajost. Ugyanazok vélték »katonai célpontnak« a védtelen turini házat a Via dei Mille-n, akik ötven évvel ezelőtt elsőnek jelentették be részvétüket a nagy temetésre!... Ezek jutnak eszébe a XX. század legkomolyabb idejét élő magyaroknak, amikor hét hónap távolaból meghallja ezt a gyász hírt. Azóta talán már a ház romjait is eltakarították Turinban, azóta talán már újabb bombák is pusztították a patinás olasz várost, de a nagy magyar emléke tovább is élni fog a romok és a kihalt utcák között... A hír hallatára itthon, a hazában most Kossuth Lajos sírja mellett megáll minden magyar egy gyászos pillanatra és lehajlja fejét nagy szelleme előtt...

Olyan részeg volt a sértett, hogy nem emlékezett a nagy verésre

A zombori kir. törvényszék Brommer Ödön-felelőbírói tanácsa most foglalkozott Zweig Mátvás veprődi lakos fellebbezésével. Zweig annak idején összeverekedett a kocsmában Grósz Konrád szintén veprődi lakossal és azt alaposan elverte. A zombori bíróságról könnyű testi sértésért 50 pengő pénzbüntetésre ítélte Zwíg Mátvást, aki megfellebbezte az ítéletet. A törvényszék a csütrötti tárgyaláson megállapította, hogy Zweig terhére nem lehet felmutatni döntő bizonyítékokat. A kihallgatott tanúk ugyanis azt vallották, hogy Grósz tökrészeg volt és a székéről leesett, tehát nem emlékezhetett a verekedés részleteire. A bíróság Zweig Mátvást felmentette az ellen emelt vád alól.

Szines szalag Abessziniából 2,750.000 fontért eladta a négus az országot

Abesszinia a szövetséges csapatok részéről történt megszállása óta lényegében „lezárt” területté változott. Hírek csak nagyon gyéren szivárognak ki az országból. Lázadásokról és palotanyugtalanságokról lehetett hallani és végül arról, hogy a belga csapatok foglyul ejtették és kiszolgáltatták Haile Szelasszie négus kezébe Theodor Yasszu császári herceget. Ezeknek az eseményeknek az egymásbakapcsolódásáról és az összhelyzetről azonban nem lehetett logikus képet alkotni. Csak jóval később lebbent fel a fátyol az eseményekről és akkor váltak ismertté az események.

A dolgok fejlődése a jelek szerint a következő volt:

LIDI YASSZU ÉS ZAUDITU CSÁSZÁRNŐ FURDJÓJE

Amikor II. Menelik — bizonyára a legjelentősebb uralkodó, aki valaha csak irányította Abesszinia ügyeit — 1913. december 12-én meghalt, a trónon az unokája, Lidi Yasszu következett. Az új császár azonban nagyon népszerűtlen volt, mert a keresztény vallásról áttért az iszlám hitre. Részen ennek a lépésnek, részben más rosszul sikerült intézkedéseknek a következtében 1916. szeptember 17-én Lidi Yasszut egy palotaforradalom detronizálta. Abesszinia trónjára ekkor a nagynénje, II. Menelik egyik lánya lépett, mint Zauditu császárnő. Mellette társuralkodóvá emelték a trónörökös, a későbbi Haile Szelasszie négust. A megbuktatott Lidi Yasszut fogolyként őrizték egy toronyban.

Az idők folyamán Zauditu császárnő tüdőgyulladásban megbetegedett. Belsőült és európai orvosok kezelték. Az európaiak érvágást és borogatást rendeltek, a benszültöttek viszont hideg fürdőt, szentelt vízben. Az orvosi vita felett a régenstársnak, Haile Szelassziének kellett döntenie, aki azonnal a szenteltvízes hidegfürdőt javasolta. Pár napra rá a császárnő „meghülés következtében, természetes halállal” kimúlt, miként hivatalosan hírül adták. Ettől kezdve Haile Szelasszie egyedüri uralkodója lett az országnak.

Olaszországnak Abesszinia elleni hadjárata alatt a szerencsétlen sorsú Lidi Yasszu is meghalt — „természetes halállal, ismeretlen okból” — éppen abban az időben, amikor bizonyos propaganda indult meg a személye körül és mint ellenjelölt veszedelmessé válhatott volna Haile Szelasszie számára.

Mindéz hozzátartozik azoknak az eseményeknek a háttéréhez amelyek a négus visszatérése után lejátszódtak.

THEODOR YASSZU VÁDJAI HAILE SZELOSSZIE ELLEN

A szerencsétlen Lidi Yasszu után mintegy hetven árvagyermek maradt. Egyikük Theodor Yasszu, Abesszinia orosz megszállása óta Dzsibutiban élt. A négus visszatérése után hirtelen felhívást hozatott ki, amelyben vádat emelt hogy a négus nemcsak az öccsét, hanem Lidi Yasszut, hanem Zauditu császárnőt is meggyilkoltatta. Ezután csapatokat gyűjtött és Haile Szelasszie ellen vonult azzal a szándékkal, hogy a négust megbuktassa és valószínűleg azért is, hogy saját maga üljön trónra.

Ennek a polgárháborúnak a folyamán Theodor Yasszu a Saio körüli hegyekben sáncolta el magát, ott azonban körülvették a négus csapatai és az ezekkel együtt harcoló belga csapatok. A lázadó herceget a bel-

Képek a háboruból

Beállítják a messzehordó ágyut

Meleg ebéd a messziholdó ágyu árnyékában

gák végül foglyul ejtették és kiszolgáltatták a négusnak. Nem tudni, mi lett vele.

AZ OLASZ TELEPESEK MA

A négus visszatérése felvetődött azoknak az olasz telepeseknek a problémája, akiket az olasz kormány költöztetett Abessziniába. Sorsuk egyideig homályos volt. Aztán létrejött a megegyezés Addis Abeba és Róma között, oly értelemben, hogy valamennyit visszazsárolták Olaszországba, 700 specialista kivételével, akiknek a négus engedélyt adott a visszamaradásra.

Ez a visszavándorlás mindenesetre kissé nehéz helyzetbe hozta az olasz kormányt, minthogy az ország gazdasági élete előzetesen ezeknek a visszavándorlottaknak a kezében volt. A képzett gazdasági irányítókot azzal segítettek, hogy a négus kormány vezetőségbe helyezte azokat a fiatal abesszineket, akik olasz iskolákban tanultak. Segítettek a hiányok áthidalásában azok az abesszin emigránsok is, akik az ország olasz megszállása óta főképp Jeruzsálemben laktak és akik közül számszerűen Angliában végezték iskoláikat.

MÉG MINDIG „TORLIK” A RABSZOLGASÁGOT

Kissé humorosan hatnak a rabszolgaság eltörlésére hozott rendszabályok. A rabszolgaságot először akkor törölték el hivatalosan, amikor Abessziniát felvették a Népszövetségbe. Az olasz megszállás előtt a négus még egyszer ünnepélyesen eltörlötte a rabszolgaságot és most aztán, a visszatérése után, ünnepélyesen ismét kihirdette, hogy „szilárd elhatározása” a rabszolgaság eltörlése. Ezek alapján felmerül a kérdés, hogy mi történt tehát a két első eltörlés során, ha még most is szükségessé vált egy újabb „szilárd elhatározás”. Az egész ügy egyelőre: rejtély.

HAILE SZELOSSZIE ÉS ANGLIA

Bizonyosnak látszik, hogy Abessziniának Anglia részéről történt megszállása nemcsak katonai területen zajlott le, hanem a polgári kormányzat területére is kiterjedt. Így már 1942. január 31-én egyezményt kötöttek Londonba, amely szerint a négus technikai szakértők kiküldetését kérte angol részről. A megegyezés szerint angol hivatalnokoknak, sőt bírálóknak is Abessziniába kellett volna kerülni. A négus abba is beleegyezett, hogy a mai világháború végéig az angol csapatok az országában maradnak. Mindennek fejében a négus 2,750.000 font összegnyi előleget kapott az angol kormánytól.

A négus legutóbbi rendelkezéseinek egyike az volt, hogy családját hazaszállította Abessziniába. Mielőtt a császári palotát rendbehozták, ha érkezett Woicéro Manen császárné — Lidi Yasszu féltestvére és Haile Szelasszie felesége — az uralkodópár két gyermekével, Asfa Vosszen-nel, a trónörökösével és Makonnen herceggel.

Mit tárgyal a város márciusi közgyűlése?

Allamsegélyt kér Zombor a Levente-székház karbantartására

Megirtuk már, hogy a város törvényhatósága pénteken délután 4 órai kezdettel tartja meg rendes évnegyedes közgyűlését a városháza dísztermében. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

Polgármesteri jelentés.

Polgármester előterjesztése a zsirólásra adandó megbízás iránt.

Polgármester előterjesztése a Levente-székház karbanyelvezésére állami-segély kérése iránt.

Polgármester előterjesztése a Sikara közelében fekvő külön akácerdő kitermelése iránt.

Dr. Kelemen Gyula és dr. Takáts Endre bajai lakosok ajánlata várostörvényeti tanulmányuk megvétele tárgyában.

A zombori m. kir. kereskedelmi középiskolai sportrepülő egyesület kérelme vitorlázó sportrepülőgépek beszerzésére támogatás iránt.

Az újvidéki m. kir. kereskedelmi főiskola kérelme alapítványi hely létesítése iránt.

A zombori zeneiskola kérelme segély iránt.

Özv. Karly Ferencné kérelme kezelt iránt.

Polgármester előterjesztése a hirdési díjak felemelése tárgyában.

Polgármester előterjesztése a Széchenyi-körút 14. sz. ház megvétele iránt.

A városi háztartási alap, üzemek, intézmények és egyéb alapok költségvetési előirányzata az 1944. évre.

A törvényhatósági állattenyésztési alap költségvetési előirányzata az 1944. évre.

Polgármester előterjesztése a szülői bizottság megválasztása iránt.

A közgyűlés megelőzően pénteken délelőtt 11 órai kezdettel — tehát nem előző napon, mint ahogy egy szabaddal lap írta — közgyűlés lesz a városháza kisgyűlési termében, amelyen a köznyelvi tárgysorozatát vitatják meg, ügyintéző hatáskörben pedig a következő kérdésekben határoznak:

Polgármester előterjesztése özv. Bakcsi Pálné örökösivel kötendő vállalkozási szerződés ügyében.

Mérey István irodatiszt, Wirth Péter díjnok, Kátits Szilárd kézbesítő és Pratriks Antal altiszt kérelme szabadság iránt.

A közgyűlés jog határozni a Leventeotthon karbantartására szükséges összeg iránti kérelem ügyében. A város az elmúlt évben több mint 70 ezer pengőt költött a Leventeotthonra. Az otthon épületének teljes rendbehozására és további karbantartására azonban további összegek szükségesek. Ezt akarja most a város támogatásként megkapni az illetékes minisztériumtól.

Burmában mérhelelten gazdasági természeli kincsek várnak fellátásra

Burma, ahonnan most a japán csapatok betörték India területére, még ma is Ázsia legkevésbé feltárt országai közé tartozik. Még a hivatalos angol statisztikákban is, mint "Backward Areas", tehát mint megműveletlen és visszamaradott föld szerepel. Az 1931. évi népszámlálás szerint a lakosok száma 15 millió volt és ez a szám az elmúlt 10 év során 17 millióra emelkedett. A lakosok túlnyomó része budhista. Az ország területe 6474 négyzetkilométer. Párhosszúsága 1700 kilométer és a szárazföldön észak és kelet felől Kína van közös határa Burmának, majd ezután Francia-Indokínával, majd még lejjebb Thaifölddel határos. A Burma és Kína közötti határ egyedül 1020 mérföld hosszú és csak 1934-ben állapították meg végérvényesen.

Nagy vonalakban már tulajdonké-

Nincs vasuti összeköttetés Burma és India között

Burma egyébként sok tekintetben alóban elmaradott ország. Igaz, hogy mindmostanáig nem is sokat dolgoztak kulturális fölemelésén. Még ma sincs kiépített vasútszösszeköttetés Burma és India között sem közlekedési célból rendszerint a folyókat használják és az ország tulajdonképeni fő közlekedési úttere az iravadi folyó. Forrásvidéke a Himájai hegységben fekszik, Burmát észak-déli irányban szeli át és óriási víztömegei folytán Hátsóindia leghatalmasabb folyója. A deltája előtt

pen 1894-ben megegyezett a két ország kormánya a határozat illetőleg, majd 1891-ben ismét tárgyalások indultak, hogy a még hátralévő véleménykülönbségeket kiküszöböljék. A vita az ugynevezett Wa állam körül folyt, amelynek mintegy 200 négyzetmérföldnyi területére Kína és Anglia is igényt tartott. A kiküldött bizottságok nem tudtak megegyezni, míg végül abban egyeztek meg a kormányok, hogy a Népszövetség elé viszik a vitatott kérdést azzal a kéréssel, hogy egy semleges harmadikat bizáznak meg az ügy elintézésével. 1935-ben és 36-ban azután a helyszínen újabb tárgyalások kezdődtek, amelyeknek eredményeképpen a Wa államot végül is Burmához csatolták. A hosszú vizsaly egyébként érthető volt, a Wa állam területe igen gazdag arany- és ezüstbányákban

már 4800 méter szélességűre dagad a folyó. A delta első elágazása 145 kilométerre a torkolattól van. Ez a legnyugatabbra fekvő ág, amely Kap Nagraes közelében a Bengáli öbölbe torkollik. A folyó mindig ujra elágazva 9 főtorkolattal ömlik bele a tengerbe. Az Iravadi partján fekszik valamennyi város, amely Burma történelmében szerepet játszott.

Igy a régi történelmi és ma már kihalt, vagy csak gyéren lakott városokon kívül az Iravadi mentén fekszik Mandalay, amelynek még ma is

igen nagy a gazdasági jelentősége, továbbá Bassein, végül Rangun. Ez utóbbi egyébként ma a fővárosa Burmának, négyezer lakosa van, egyik legfőbb híressége, a Sve Dagon pagoda, amely a budhizmus egyik legnagyobb szentélye. Rangunnak van azonkívül legnagyobb folyami és tengeri kikötője és az ország gazdasági idegközpontja.

Gazdag olajforrások és nemes élmelőlhelyek

A kutató munkálatokat az Asan és Burma közötti határmentén fekvő Naga hegységben kezdték meg, majd igen sok munkással öszvérrel és elefánttal, szárazföldi összeköttetés híján gyakran véve a vizutat igénybe, előre törtek egészen a Chindwin folyóig majd azon túl egészen az Iravadiig. Sikerült végül elérni az Uyui Jade bányákat. Ezzel olyan területre értek a kutatók, amelyeket a föld leggazdagabbjai közé kell számítani. A páratlan gazdagságu növényvilág mellett olyan állatvilágra bukkantak, amilyent azelőtt soha kutató még nem látott.

Az a szándék, hogy egyes példányokat megfogjanak, minden alkalommal hajótörést szenvedett azon, hogy lehetetlenség volt megközelíteni őket. A Hukavang és Tans völgyeiben, amelyekre akkor először lépett ember, egész különleges természeti csoda tárult fel az utazók szeme elé. Felfedeztek ugyanis egy teljes

Az angol-indiai kormány rendeltére 1937-ben az indiai Asan tartomány és Burma között fekvő területen, amelyet Senki földjének neveztek, kutatásokat indítottak meg. Az ezzel a feladattal megbízott bizottságnak a terület rendkívüli kiterjedése és járhatatlansága folytán súlyos nehézségeket kellett leküzdenie.

egészen virágzó bambuszerdő. Olyan esemény ez, amely csak minden nyolcvan évben ismétlődik. Megszámlálhatatlan színes madár röpögött a fák között és még gazdagabbá tette azt az amugyis lenyűgöző benyomást, amelyet ez a látvány kelte. Innen a legkülönbözőbb irányokban indítottak kutató utakat, amelyeknek során a padaung fajtanak néhány törzsét is megtalálták. Ezeknek az a különös szokásuk van, hogy az asszony csak akkor szép, ha olyan hosszú nyaka van, mint egy hatyuna. Eppen ezért a női nyakat már kicsi kortól kezdve különböző szerkezetekkel igyekeznek megnyújtani.

A természetei szépségeken kívül azonban a legkülönbözőbb fajta ásványi kincseket is felfedeztek. Nyersolaj mellett mérhetetlen mennyiségben találtak nemes fémeket és drágaköveket. A kincses Burma értékeit a háboru után a japán szorgalom és hozzáértés fogja majd kitermelni.

Baky László: A baloldali és zsidó törekvéseket teljesen felszámoljuk

Baky László, az új belügyi államtitkár, fogadta a sajtó munkatársait és nyilatkozatot adott hivatalbalépése alkalmából.

— Minden erőmmel azon leszek, — mondotta, — hogy a bürokrácia teljes kikapcsolásával a felmerülő problémákat a lehető legrövidebben és legegyszerűbben oldjuk meg. Ezt a célt szolgálja majd minden egyes intézkedésem. Hiszek benne, hogy ezek az intézkedések abszolút módon biztosítani fogják a belső front teljes szilárdságát. Ennek érdekében semmiféle szükséges rendszabálytól

nem rettenünk vissza és gondunk lesz arra, hogy minden kétséget kizáróan állást foglaljunk a megfelelő oldalon. Ezért kiméletlen harcot hirdetünk mindenféle nemzetellenes törekvés ellen, bukkanjon fel az akár valamiféle álcázatban. Állásomat kötöm ahhoz, hogy a baloldali és a zsidó törekvéseket végre teljesen felszámoljuk ebben az országban és biztosra veszem, hogy a kormány ezt a rendkívül nagy, de történelmi szempontból ugyancsak óriási sulyu feladatát hiánytalanul meg is tudja oldani.

Semmiféle luxuscikk gyártását nem engedélyezik

Magánépitkezésre nem adnak anyagot. Felesleges „iparágak” nem kaphatnak szénét, áramot

Budapestről jelentik: A Sztójay-kormány hivatalbalépésével rendkívül szigorú intézkedésekkel határozták meg a különböző ipari termelésre és gyártásra eddig felhasznált különböző anyagok további felhasználásának lehetőségeit. Első sorban arról van szó, hogy a kormányzat semmiféle vonalon nem engedélyez semmilyen luxuscikket gyártani. Ez nemcsak az általános közellátási célokat szolgáló anyagok felhasználását illeti, hanem kiterjed az ipari termelés mindenféle ágazatára. A gyártásra rendelkezésre álló anyagok felhasználását illetően — ismételjük — rendkívül szigorúak és határozottak az előírások, ugyanarra, hogy luxus-természeti cikkek gyártásához a szükséges erőforrást — ipari áram, stb. — nem is bocsátják rendelkezésre.

A meglévő legkülönbözőbb ipari természetű anyagok felhasználásánál ezentul egyedül és kizárólag a háborus érdekek

kezében az anyagok szétosztásának rendjét is megszigorították. Különböző szigorítások voltak eddig is például a magánépitkezéseket illetően, most azonban ilyen építkezésekre semmiféle anyagkiutalás nincsen.

Hasonló szigorú intézkedések következnek a szénellátás tekintetében is. Kiderült, hogy a különböző konjunkturális lehetőségek kihasználására egész sereg olyan alkalmi iparág szaporodott el, amelyekre sem a közellátás, sem a háborus tennivalók szempontjából semmiféle szükség nincsen. Gombamódra szaporodtak a különböző vegyszeti műhelyek, szántók, amelyeknek termékeire semmi szükség sincsen, annál kevésbé mert gyártmányaik nagyrésze teljesen értéktelen. Mindezek a konjunktúraiparok igen nagymennyiségű szénét áramot és gázt vontak el a fogyasztástól. Most revízió alá veszik őket és csak az értékes és szükséges ipari foglalkozási ágak számára biztosítják a szükséges mennyiségű anyagot.

Hírek

Ügyeletes városi orvos: Dr. Lauer Gyula, Völgy utca 23.
Ügyeletes gyógyszerész: Angyal gyógyszerész, Jókai tér.

MINDEN ESTE
Horváth Emilia

a budapesti ARIZONA
BÁR ÉNEKESNŐJE
Keresztes Mária

AZ EMKE GRILL ÉNEKESNŐJE

é n e k e l

a Kékszőlőfürdőben

Fajborok, jó konyha.
Foglaljon asztalt. Telefon: 349.

Uj főszolgabíró Palánkán. A belügyminiszter dr. Gyenes Istvánt, a budakörnyéki járás főszolgabíróját a Bács-Bodrog vármegyében lévő palánkai járás főszolgabírói állására helyezte át.

Halálozás. Gábor Miklós ny. p. főfelügyelő 72 éves korában elhunyt. Temetése március 29-én d. u. 4 órakor volt a Farkasréti temető halottasházából.

A Z. Danuvia Ujverbáson. A cukorgyári csapat vasárnap ismét saját otthonában játszik NB mérkőzést, mely alkalommal a Z. Danuvia jóképességű együttesét látja vendégül. A gyári csapat a Danuviában ismét erős ellenfelet kap és hogyha elmuln vasárnap szerepeltetett csapatát nem sikerül, lényegesen megerősíteni, úgy kevés győzelmi kilátásokkal indul a küzdelemben, mert nem csak volt játékosai, hanem a villámigazolás által nyert játékosai helyébe is fiatal tartalékokat kénytelen beállítani. Bizva azonban a csapat felkészülésében és győzniakarássában, remélhető, hogy méltóan visszavágnak a Danuviának az ősszel Budapesten elvesztett 5:1-es vereségért. A csapat előreláthatólag a következőképp fog fellépni: Ruzmann, Almási, Ménesi, Péter, Keresztes, Momesilló, Lakatos, Móritz, Rátkai Turuc, Jánosi.

A Nemzeti Hitelintézet Rt. magyarországi fejlődése. A Nemzeti Hitelintézet Rt. most tartotta meg 24. rendes évi közgyűlést, amelyen Molnár András kormánytanácsos vezérigazgató terjesztette elő a múlt év zárszámadását. Az intézet az elmúlt évben is tovább fejlődött és a magyar középbankok első sorába küzdötte fel magát. A 92 milliós kihelyezési és a 81 milliós betétállományával, valamint a 22 fiókával működése országos jelentőségű. Az intézet működése szintén a háború hatása alatt áll s így a tevékenysége a hadi gazdálkodás keretében, a többtermelés és közellátás finanszírozásában nyilvánul. Az intézet, amelynek a betétállománya — az országos átlagot lényegesen meghaladóan — 31 százalékkal emelkedett, újvidéki fiókjával a Délvidéken létező legjelentősebb fiókahálózatot hozta létre. A Nemzeti Hitelintézet nemcsak pénzügyi szempontból, hanem az is, hogy mint a Jug. Kir. Állami Jelzálogbankjának és a Jug. Kir. Iparbankjának vagyongazdálkodója és a Dunabánsági Takarékpénztár vezetője és több kisebb bácskai pénzügyintézet liquidálójának a feladatainak pontos, átlátszó, szakszertű és közérdekű elvégzésével általános elismerést és megelégedést keltett. Az intézet további fejlődését örömmel közölni kívánjuk olvasóinkkal.

Március 31-én véget ér a tanítás a középiskolákban

A Budapesti Értesítő jelenti: A közoktatásügyi minisztérium a közelmúltban rendeletet adott ki a népiskolák ideai iskolaévének befejezése tárgyában. Mint a Pest illetékes helyről értesül, március 31-én véget ér a tanítás az ország valamennyi középiskolájában is. Az erről intézkedő rendelet legközelebb megjelenik és intézkedni fog az érettségi és egyéb vizsgák módjáról és idejéről is.

Gázolt

a zombori Futura kirendeltségének vezetője pénzbüntetésre ítélték

Most tárgyalta a kir. törvényszék dr. Winter-Kócs hármas büntető tanácsa Árpádfy Gyulának, a Futura zombori kirendeltség-vezetőjének autógázolási ügyét. Árpádfy Gyula saját autójával a kerényi országuton haladt, amikor megpillantotta maga előtt körülbelül 150 méterre egy szembejövő szekeret. Ötven méter távolságról észrevette, hogy a lovak ijedősek és megbokrosodtak az autózajtól. Árpádfy ekkor fékezett — ezt a nyomozás során megállapították — azonban nem állította le a kocsi. Spreitzer János, aki a szekéren ült, hiába igyekezett megfékezni a megbokrosodott lovakat, azok egyenesen az autónak rohantak és az egyik ló felső testével az autó motorházának tetejére került. Az összeütközés ereje kihatította az egyik ló

combját, Spreitzer pedig olyan szerencsétlenül esett le a szekérről, hogy agyrázkódást szenvedett és azonnal kórházba szállították. Árpádfy ellen súlyos testi sértés miatt indult meg az eljárás. A tárgyaláson a vádlott tagadta, hogy bármi része is lett volna az összeütközésben, bár a sértett állította, hogy az ut közepén haladt és fékezés után nem állította le az autót.

A bíróság a felek és a tanúk meghallgatása után Árpádfy Gyulát jogerősen 200 pengő pénzbüntetésre ítélte, az ítéletet pedig három évi próbaidőre felfüggesztette.

Ami a kártérítést illeti, Árpádfy elzárkózott mindenféle kártérítés fizetésétől — úgy, hogy Spreitzer polgári per útján fogja esetleges jogait érvényesíteni.

Hazament a ruhájáért és megverte a feleségét

Helybenhagyta a hódsgági járásbíró ítéletét a törvényszék

A zombori kir. törvényszék Brommer Ödön fellebbviteli büntetőtanácsa most foglalkozott Mockó János hódsgági lakos ügyével. Mockó különváltan él feleségétől. A különválás után ruhájáért ment haza, a lakásán azonban összevezett feleségével és azt alaposan elverte. A hódsgági járásbíró a bír-

telenkező ítéletét annak idején 100 pengő pénzbüntetésre ítélte. Fellebbezés folytán az ügy a zombori kir. törvényszék elé került s az ügyet most tárgyalta a Brommer Ödön-fellebbviteli tanács. A tanács a járásbíró ítéletét helybenhagyta.

Meghalt a paprikás pálinkától. Nagykanizsáról jelenti. Egy murakeresztúri vendéglőben jókedvű társaság szórakozott, köztük Major Sándor foghózer is. A társaság egyes tagjai jókedvükben a gyanútlanul iddógáló Major pálinkájába előbb sőt, majd paprikát öntöttek. Major a paprikás pálinkától olyan rosszul lett, hogy mire orvosi segítség érkezett, már meghalt. Holttestét felboncolják.

Gyakorlott
TISZTIVISELŐNÖKET KERES
azonnali belépésre
FUTURA KIRENDELTSÉG,
Zombor, Jókai tér 2.

Változások a személyvonatok forgalmában. A Délvidék tegnapi száma már közölte a bácskai vonatközlekedésben beállott változásokat. A MÁV zombori állomásfőnökségének közlése alapján pótlólag közöljük, hogy a 911 számú Ujvidék—Budapest sz. relvény, amely Ujvidékről 13 óra 30 perckor indul és 16 óra 28 perckor érkezik Szabadkára. Ujvidék és Szabadka között továbbra is közlekedik. Ellenben nem közlekedik a Szabadka—Nagyvárad közötti személyvonatpár, amely 7 óra 25 perckor indul Szabadkáról és 11 óra 40 perckor érkezik Nagyváradra, illetve 16 óra 40 perckor indul Nagyváradról és 21 óra 08 perckor érkezik Szabadkára.

30 százalékos lakbéremelés Horvátországban. Zágrábról jelenti: Április 1-től kezdve a lakások bérét 30, az üzlethelyiségek bérét pedig 100—200 százalékkal emelhetik. A katonai szolgálatra bevonult személyek mentesülnek a lakbéremelés elől, amennyiben az a család megélhetését veszélyeztetné. Az albérlők, amennyiben üres helyiséget bérelnék, 50 százalékos, a bútorozott helyiségekért pedig 25 százalékos kötelesek az eddig házbérekben tulmenően a háziuraknak fizetni.

Ujverbáson befejeződött az alapismereteket kiegészítő tanfolyam. Az iskolán kívüli népművelődési bizottság által az idén is megrendezett elemi ismereteket kiegészítő tanfolyam véget ért. A tanfolyamra 69 jelentkező volt, akik közül elköltözködés miatt 49-en jelentkeztek vizsgára. A záróvizsgán mind a 49 jelentkező férfi-nő egyaránt sikerrel megfelelt és így vég bizonyítványt nyertek az elemi iskola VI.-ik osztályából.

Fekete hó Bulgáriában. Bulgáriában a Rila kolostor környékén fekete hó esett. Mint ismeretes, a Rila kolostorban temették el III. Borisz cárt. A tümenényt azzal magyarázzák, hogy a Vezuv kitörésekor finom hamurszecskek igen magasra szálltak és a délnyugati szél ezt a vulkáni hamut Bulgária fölé sodorta, ahol a csapadékkal összekeveredett.

Gyenge forgalmu volt az ujverbázi vásár. Kedden tartották az ujverbázi első tavaszi országos vásárt, melynek forgalma a kedvezőtlen időjárás következtében alig haladta meg egy jobb hetipiacét és ettől csak annyiban különbözött, hogy akadt néhány szarvasmarha is. A lóvásáron már nagyobb volt a felhajtás, de a slány árúért elkért magas árak miatt itt is alig volt forgalom. A sertés piacon fokább a választási malaok iránt mutatkozott némi érdeklődés és el is kelt néhány pár 240—300 pengős árért. A zöldsgpiacra pedig dughagymán, mely 1, 1.20 pengőbe került és vöröshagymán kívül csak néhány rud petreselyem és szársárépa volt látható. A kitartó hűség miatt a vásárnak 10 órakor már vége is volt.

SZOBRÁSZMŰSZ.
NŐI MODELLT KERES.
Jelentkezés a Vadászok utca 8. sz. alatt délután 4—8 között a portásánál.

Közérdekű rendeletek a hivatalos lapban. A hivatalos lap szerkesztésében közli a földművelésügyi miniszter rendeletét az állategészségügy körébe tartozó hatósági védőoltás, valamint a bécsi és egyes szabályainak módosításáról, továbbá a kereskedelem és közlekedésügyi miniszternek a belügyminiszterrel egyetértően kiadott rendeletét a belvízi hajók és tutajok vezetőinek képzéséről, módosítja az orvosi vizsgadíjak és költségeket és előírja a vízbőlmenésben és az első segítségnyújtásban történő kiképzés igazolását. (MTI)

Megtiltották a brit újságok külföldre való szállítását. Bernből jelenti: Az »Exchange Telegraph« jelenti Londonból, hogy a brit katonai hatóságok a zonnai hatállyal élelbelépő kivitelit tilalmat rendeltek el, melynek értelmében a további intézkedésig nem szabad külföldre szállítani angol újságokat, heti- és képeslapokat. Ez alól a rendelkezés alól csupán a brit birodalom országai, az Egyesült Államok, Észak Irországnak és Gibraltár képeznek kivételt. (MTI)

Nápolyban másfélmillió tifuszmegbetegedés volt. Nápolyból jelenti az angol hírszolgálat, hogy a súlyos hágyamájzárva alatt március elsejéig a brit amerikai és olasz orvosok Nápolyban összesen másfélmillió embert kezeltek, akik megkapták a hagymázst.

A zombori kir. járásbíró. 344/1944/2. szám.

IDÉZŐ HIRDETMÉNY.

A zombori kir. járásbíró közhírré teszi, hogy Schnatterbeck Ferenc, földműves, országos (Fő utca 9 szám) felperesnek Léderer Dezső, kereskedő, Léderer Gyula, kereskedő és Léderer Irén, zombori lakosok, alperesek ellen 2300 P. tőke s jár. iránt indított perében a bíróság a per felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tűzött és felhívja a feleket, hogy 1944. évi április hó 26. napján délután 9 órakor hivatalos helyiségében (Eötvös tőzszei krt. 25 házszám I. emelet 7. ajtószáma alatt) jelenjenek meg, egyszerűsített perben Léderer Gyula alperes részére — ki ismeretlen helyen tartózkodik — ügygondnokul dr. Veszelyovszky József ügyvédet (lakik Zombor, Basa u.) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alperest, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjen meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni.

Zombor, 1944. évi március hó 29-én.

Dr. Prehoffer István s. k. kir. járásbíró elnök.

A kiadmány hitelűl:
Amstadd s. k. kiadó.

SPORT

Az NB III Bácskai csoport vasárnapi kilátásai

Lévő vasárnap, április 2-án, az NB III Bácskai csoportban a 17. forduló játszák. Ebben a fordulóban a táblázatban álló csapatok a gyengébbekkel kerülnek össze, ez a körülmény azonban nem zárja ki a meglepetéseket.

Zomborban

Ismét két bajnoki mérkőzést játszanak. A kitűnő formában lévő MOVE, amely múlt vasárnapi szép győzelme után a harmadik helyre került, a Kula AFC-ot látja vendégül. A kulaiak a tavaszi idejűt jól kezdték meg, legyőzték az első mérkőzésükön az UAC-ot. Múlt vasárnap azonban saját pályájukon nem tudták megakadályozni a SZAFK további előretörését s a mérkőzést 2:4 arányban elvesztették. Jelenleg 15 ponttal a kilencedik helyen vannak. Kétségtelen, hogy a zombori csapat ma jobb formában van, mint a kulaiak s bár bizonyos, hogy a vendégek erős ellenállást fognak tanúsítani, valószínű, hogy a MOVE szerzi meg a két pontot. A MOVE, ha vasárnap is győz, megszilárdítja mostani szép helyezését és jogot nyer arra, hogy még jobb helyezésre is igényt tartson. Ez természetesen attól függ, hogy az előtte álló két csapat milyen eredményeket tud a továbbiakban elérni. A MOVE-nak, ha komolyan akar beavatkozni az első helyért folyó küzdelemben, minden mérkőzést meg kell nyernie s így is csak akkor kerülhet feljebb, ha a két szabadkai élcapat pontot veszít. Szép mérkőzésre van illés. A két csapat az ősszel 2:2 eredményt ért el. Jól látunk 4:0 a MOVE javára.

A második zombori mérkőzésen a MÁV játszik Adával. Ezen mérkőzés érdekessége, hogy a zombori vasutasok ez alkalommal mutatkoznak be először a tavaszi idejűben, a másik érdekesség Ada szereplése. Adát az ősszel csak egyszer láttuk Zomborban, akkor annak ellenére, hogy a MOVE 6:0 arányú vereséget szenvedett ezen jó bonyomást keltett. Most állólag a csapat lényegesen feljavult. Legyőzte a Bácsalmási MOVE-t, melyet a ZSE még Zomborban sem tudott legyőzni. Minden esetre vasárnap el fog látni, hogy az adaiak remélhetik-e még azt, hogy a kieséstől megmenekülhetnek. Az ősszel a vasutasok győztek 4:1 arányban. Tekintettel arra, hogy a vasutasok most valamivel gyengébbek, mint az ősszel voltak, az adaiak feltehetőleg, egy gólnál nagyobb zombori győzelmet nem merünk jósolni.

A Bácska

Mely ugyancsak komoly jelöltje az első helynek, vasárnap először játszik idegenben. Ujvidéken méri össze erejét az UAC-al. Az UAC vasárnapi játéka után itélve nem tekinthető gyengé csapatnak. Mint azt a mérkőzés beszámolójában meg is említtük, a csapat igen jó játékosokkal rendelkezik s ezek egyénileg felül is múlták a kiváló zombori együttest. Vereségüket főleg annak köszönhetik, hogy a csapatnál az összjáték igen kezdetleges. Ha csak valamivel több gondot fordítottak volna az összjátékra, a zomboriak könnyen nem vitték volna el mind a két pontot. Ezért ha vasárnap a Bácska ellen ez a kiváló játékosokból álló együttes több gondot fordít az összjá-

tékra, könnyen nehéz 90 percet szerezhessen a Bácskának, annak ellenére, hogy a Bácska jelenleg kitűnő formában van. Erre vall a két utolsó eredménye. Bezdánt 6:0 arányban győzte le, s a Szabadkai MOVE ellen pedig, amely egy héttel előbb Zomborból elvitt két pontot, 8:0 arányú győzelmet aratott. Ezért véleményünk szerint ez lesz a forduló legérdekesebb mérkőzése. Az őszi találkozón a Bácska győzött 2:1 arányban. Most is ehhez hasonló eredményt várunk ugyancsak a szabadkaiak javára.

Bezdánban

két gyengébb formában lévő csapat találkozására kerül sor. Az összes csapatok közül a tavaszi fordulóban a BSE szerepelt a leggyengébben. A két lejátszott mérkőzésen 0:11 arányú vereséget szenvedett. Igaz, hogy mind a két mérkőzést idegenben játszotta, de még ekkor sem érhető a bezdániak ilyen gyenge szereplése. Hiszen a BSE vezetősége igen komolyan készült fel a tavaszi bajnokságra s mind a kétszer, amikor alkalmunk volt látni a csapatot a bajnokság megkezdése előtt (a NAC és a MOVE ellen), igen biztató játékot nyújtott. Hiszünk, hogy a BSE vasárnap megszerzi mind a két pontot. Az utolsó előtti helyen álló Jánoshalma szintén gyengén kezdett. Ez a csapat is mind a két eddig lejátszott mérkőzését elvesztette, még hozzá mind a kettőt saját pályáján. Ezen kívül valószínűleg kénytelen lesz nélkülözni egyik játékosát, akit a játékvezető múlt vasárnap durva játékért kiállított. A bezdániak az őszi mérkőzést is megnyerték 3:2 arányban, most valószínűleg meggyőzőbb eredménnyel nyerik meg a mérkőzést.

A tavaszi idejűben jól rajtolt UVAK Szabadkán játszik az ottani MOVE ellen. Az ujvidéki csapat kétség telenül jobb, azonban a MOVE igen szeszélyes csapat. Egyik héten szenzációs győzelmet arat, míg a rákövetkező héten súlyos vereséget szenved. Így nehéz megjósolni az eredményt. A szabadkaiaknak nagy előnyük, hogy otthon játszanak s ezért iklátásuk a győzelemre valamivel nagyobb, de ennek ellenére az ujvidéki vasutasok két gólos győzelmét várjuk. Az őszi találkozón az ujvidékiek győztek 5:2 arányban.

A TISE

Bácsalmáson játszik. Eddigi egyetlen mérkőzését a bajai csapat Ujvidéken a múlt vasárnap elvesztette, igaz csak egy gól különbséggel, míg a bácsalmásiak annak ellenére, hogy Zomborban eldöntetlen eredményt harcoltak ki, nem sok íót mutattak. Az eldöntetlen eredmény inkább a ZSE gyenge játéka miatt tulajdonítható. Bácsalmásnak nagy szüksége van a két pontra, ha meg akar szabadulni a kiesési gondoktól. Ez jó alkalom erre, mivel otthon játszik. Az ősszel Baja győzött 2:0 arányban. Eldöntetlen eredményt várunk.

A Z. S. E.

Szabadkán játszik az első helyen álló SZAFK-al. Soha mióta talán az e-

gyesület fennáll, ilyen kevés győzelmi kilátással nem utazott még a Sport csapata, de viszont ilyen gyenge formában sem volt talán még soha sem a csapat. Esélye a győzelemre egyáltalán nincsen, itt csak arról lehet szó, hogy hány gól különbséggel fog a bajnokjelölt győzni. Mi megelégednénk minden eredménnyel, ami az öt gól különbségen alul van. Az ősszel a ZSE győzött 2:1 arányban. Örülünk, ha most nem szenvedne ennél súlyosabb vereséget.

Rádióműsor

Péntek

BUDAPEST I.

6: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 6.25: Ébredő. Torna. — 6.45: Reggeli zene. — 7: Hírek. Közlemények. — 8: Hírek német, román, szlovák ruszin és szerb nyelven. — 8.35: Délelőtti muzsika. — 10: Hírek. — 10.15: A Folyamérők szalonzenekara. — 11.15: Ernst Fischer műveiből. — 11.40: Az üldödegek zsabája. (Felolvasás). — 12: Harangzó. Himnusz. — Utána Roósz Emil szalonzenekarának műsorából. — 12.40: Hírek. — 13.20: Időjelzés, vízállásjelentés. — 13.30: Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 14: Perti Jenő cigányzenekara muzsikál. — 14.30: Hírek. Műsorismertetés. Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 15.05: Részletek híres vígoperákból. — 16: Husz év a magyar lovassport történetében. Előadás. — 16.20: Géczy Barnabás zenekarának műsorából. — 16.45: Időjelzés, hírek. — 17: Antal Ila és Kalmár Pál dalokat énekel. Kiséri Ilnczky László tánczenekara. — 17.35: Sportközlemények. — 17.45: Német hallgatónknak. — 18.20: Magyar ének, magyar lélek. Népdalféltóra. — 18.40: Hírek. — 19: Gyurgya Halper Leppé és Torsten Ralf hangversenyének közvetítése a Vigadó nagyterméből. — 19.50: Budapesti album. A verseket elmondja Bajor Gizi és Uray Tivadar. — 20.20: Magyar zeneszerzők felőrája. A Rádiózenekart vezényli Bertha István. — 20.50: Emlékezzünk a Nagyságos Fejedelemlre. A közvetítést a székesfevárosi II. Rákóczi Ferenc Kereskedelmi Középsiskolából, vezető Budinszky Sándor. — 21.10: Magyar nóták. Cselényi József énekel és Boross Lajos cigányzenekara muzsikál. — 21.40: Hírek. — 22.10: Hírek német, angol és francia nyelven. — 22.40: Séta Operettországban. — 23.45: Hírek.

BUDAPEST II.

17: Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven. — 19: Herbert Ernst Groh énekel. — 19.30: Az új szlovák regény. Előadás. — 19.55: Tasnady László dr. magyar nótákat zongorázik. — 20.10: Gyurgya Halper Leppé és Torsten Ralf hangversenyének közvetítése a Vigadó nagyterméből. — 21: Harsányi Zsolt emlékezete. — 22.40: Hírek.

TEMERINBEN

airdeté... Januk részére eredeti kiadóhivatall díjszabással
JANKOVICH FERENC
vesz fel

Érdekes apróságok

Életmentő hadikutya. Az állatok közül az ember leghűségesebb társa mindig a kutya volt. Nemcsak a házőrzés körül tevékenykedett, de résztvett gazdája vadászatában és fontos szerepet töltött be az állattenyésztésnél is.

A remek szimatu, óvatos, kitűnő 4-zékű kutya különösen a háborúban teljesíthet olyan szolgálatokat, amelyeket sem ember, sem gép nem tudna elvégezni. Az egészségügyi csapatokhoz beosztott derék négylábuak különösen a sebesültek megkeresésénél végezték hasznos és pótolhatatlan munkát. Erre a célra főleg farkaskutyákat használnak, amelyek egyedül a terepen meglapulva kúsznak a sebesültek megkeresésére.

Ha az állat sebesültet talál, azonnal visszatér és jelzi azt. Ekkor egészségügyi katonák indul el vele s mielőtt elsősegélyt nyújt a hadisérültnek, a kutyát esetleg üzenettel küldi vissza, amelyben hordágyat, vagy valamelyet szállítóeszközt kér. Amennyiben a távolság nagyon nagy, akkor erre a célra külön kiképzett és hallatlan gyorsasággal futó kutyát alkalmaznak. A hóval borított szakaszokon a sebesülteket rendszerint kutyák által vontatott szánokon szállítják, ezek ugyanis alacsony termetűknél fogva, nem igen nyútanak támadási célpontot az ellenvegének, másrészt pedig fürgén és elővigyázatosan haladnak.

Betörő a — fogorvosi székben. Egy tengerentúli kisvárosban történt a következő nem mindennapi eset: A városka egyik ismert fogorvosnője — csi nos, fiatal leány — este, rendelés után visszatért rendelőjébe, mert otfelejtett valamit. Amint felért az emeletre, már kívülről látta, hogy a helyiségben ég a villany. Merész elhatározással felrántotta az ajtót és egy jólöltözött férfit pillantott meg, aki éppen álkulccsal próbálgatta az íróasztal fiókjait. — »Mit óhajt?« — kérdezte nyugodtan az orvosnő. A meglepett betörő a nyitvahagyott ajtón keresztül több embert látott, akik éppen a felvonóra várhoztak. Látta, hogy kelepcebé került, ezért zavarában azt dadogta, hogy elviselhetetlen fogfájdalmak lepték meg. Az orvosnőnek sem kellett több: barátságosan a műtőszékbe erőszkolta vendégét és mielőtt a póruljárt gengszter tiltakozhatott volna, már arcára borította az altatómaszkot, kezét a karfához szilazta és szabályosan elaltatta a »pácienst«. Ezután a rendőrségre telefonált. Kiderült, hogy a bátor orvosnő jó fogást csinált, mert a rendőrök egy régóta keresett, veszedelmes lakástolvajt csíptek el a fogorvosi szék bódultan alvó »betegében».

A háború előtt Svédország külföldről szerezte be üvegiparának homokszükségletét. A szállítási nehézségek arra késztették a svédeket, hogy az üveggyártáshoz szükséges homokot önellátással teremtsék elő. Geológusok vizsgálatták a hazai talajt és találtak is olyan homokot, amelyet bizonyos eljárással használhatóvá lehet tenni üveggyártásra.

Egy ipari érdekelttség, amely az üvegipari célokra alkalmas homok előállításával foglalkozik, máris évi 26.000 tonna homokot »termel», amely a svéd üvegiparnak csaknem egész szükségletét fedezni tudja. Svédországnak ugyan is évente mintegy 30.000 tonna üveg-homokra van szüksége.

ZG A Z D A S Á G

Áprilisi kerti munkák a gyümölcsösben

Az április a permetezések hónapja a gyümölcsösben. A késői rügyfakadás következtében elvégezhetjük még a téli permetezéseket, de a hónap végén a rügyfakadás utáni védekezés is időszorúvá válik. A téli, tehát rügyfakadás előtti permetezésekhez a karbolineumos szerek és az ásványolaj-emulzió rendelkezésre áll. Az előbbiből 5, az utóbbiból 4 százalékos oldattal permetezzük meg a fákat. Mind a két szer rovarölő hatásu; alkalmazásuk különösen az almástermésűknél fontos ott, ahol a pajzstetű fertőzés erős.

Gombabetegségek ellen téli erősítő mézkenyével permetezzük. Kénpor ugyan meglehetősen korlátozott mennyiségben szerezhető be. Nagyon takarékoskodjunk a rézgálicca! A jegyre kapott mennyiséget ne használjuk fel a rügyfakadás előtti védekezésnél, hanem alkalmazzuk felszázalékos erősségben, rügyfakadás után. Ez a legfontosabb s legeredményesebb permetezés gombabetegségek ellen. Olyan vidékeken, ahol a bimbólikasztó bogár pusztít, közvetlenül rügyfakadás előtt dinitro-ortho-kresolos anyagokkal permetezzük. Igen fontos emellett a rovarok hajnali lerázása is.

Fiatalkorú fák, bokrok telepítését rügyfakadásig folytathatjuk, s a számoza telepítését a hónap közepével fejezzük be. Elvégezhetjük ebben a hónapban még az alakító és terméremeszeséseket s az idősebb fák átoltását. A szőlő telepítése a hónap második felében legeredményesebb. Ilyenkor

végezzük a pótlásokat is. Az idősebb tőkék első mély kapálása most időszorú. Elő kell készülnünk a kései fagyok elleni védekezésre: hordjuk össze a szőlőben a nehezen égő, füstgerjesztő anyagokat, hogy szükség esetén kéznél legyenek.

Ebben a hónapban ki kell szórniuk a zöldegeskertbe minden olyan magot, amelyet állandó helyre vetünk. Kéthetenként ismételjük a borsó és retek magvetését, mert csak így tudunk állandóan friss zöldborsót retek biztosítani.

A korai káposztafélék palántáit, kellő edzés után, a szabadba is kiültethetjük, jól elporhanyított ágyásokba. A melegágyban, szaporítóládában fejlődő palántákat áttűzdeljük. A paprikapalántát mindig kettesével tűzdeljük, mert így is ültetjük ki a szabadba. A palánták rendszeres öntözéséről, szellőztetéséről, a talaj porhanyításáról gondoskodjunk. Az előcsíráztatott burgonyát korai természetűre elvetjük, a múlt hónapban vetett s tulságosan sűrűn kelt sorokat kiritkítjuk. A hónap második felében vetjük csak a babot, csemegetengerit, mert ezeknél a fiatal palánták fagyérzékenyek.

A virágoskertben ugyancsak befejezzük a magvetéseket mind a szabadban, mind a melegágyban s a szaporítóládában. Szaporíthatjuk még a sziklanövényeket, évelőket is. A tülevelűek (fenyőfélék) ültetésére legalkalmasabb az április hónap. Vethetünk fűmagot, de megkezdjük a régi gyepek első kaszálását is.

88/1944. vgt. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Dr. Groh István bpesti ügyvéd által képviselt Magyar-Hollandi Bizt. Rt. javára 216 P. 20 f. tőke és több követelés és járulékaik erejéig, amennyiben a követelésre időközben részletfizetés történt, annak beszámításával, a zombori kir. járásbíró 1943. évi Pk. 12592 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1943. évi nov. hó 25-én lefoglalt, felülfoglalt 4000 P. becsült ingóságokra az árverés elrendelése, annak az 1908. évi XLI. t. c. 20. §-a alapján, továbbá a foglalási jknyvből ki nem tűnő más foglaltaték javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük hatályos hatályú igénykereset folyamatban nincs — végrehajtást szenvedő lakásán, üzletében: Órszálláson, Vasut u. 90 sz. a leendő megtartására határidőül 1944. évi április hó 6. napjának délutáni 2 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt traktor és buztatisztógép s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek, de legalább a becsár 2/3-részéért, készpénzítés mellett el fogom adni még akkor is, ha a bejelentés fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyújt.

Zombor, 1944. évi február hó 29-én

Szekely Ferenc s. k.,
kir. bírósági végrehajtó

HA UJSAG,
AKKOR LEGYEN
DÉLVIDÉK

APRÓHIRDETESEK

CSINCSILLA és belganyulak eladó. Cim a kiadóban. a-47

SAJÁTERMÉSÜ bor kapható, Zombor, Rákóczi ut 20 alatt. a-545

EZÜSTSZÓKE hajlat elsőrendű anyagga! Kummerkramer végzi. a-510-i

TALÁLTAK egy jobbkézre való fekete antilop és bőr kombinációjú női kesztyűt. Bővebbet a kiadóhivatalban. a-97

JÓKARBAN lévő gyermek sportkosci eladó. Zombor. Zsák utca 10. a-544-i

FIATAL fodrászsegédet felveszek azonnali belépésre. Érdeklődni: Herczeg Ferenc utca 54. a-539

SZALAGFÜRÉSZ 2 HP villanymotor eladó. Kókusz, Szt. László utca 43. a-540-i

ELADÓ 1/3-os villanymotor, 150 voltos. Heck műszeresznél. Arany János utca 2. a-541-i

MINDENEST. főznitűdőt felveszek jó fizetéssel. Elefánt szálló. Zombor. a-542-i

FIATAL kereskedősegédet fűszer szakmában, azonnali belépésre keres: Marschall Vidor. Trejori utca 3. a-54:

FILMVETÍTŐGÉP, diaprojektív gép, komplett néma. eladó. Suhajda. Vitéz utca 15. a-529

FÉRFIKERÉKPÁR nikkelezett. 6kcaliban levő. eladó. Zombor, Géza utca 30. a-53:

ALUMINIUM-GÁLIC permetezőszert szállít Suhajda. Zombor, Vitéz utca 15. a-53:

NÉGY EMBER ELINDUL

A DÉLVIDÉK REGÉNYE

— Csakugyan — csóvalta meg a fejét nyugodtan Patricia. — Persze, már több, mint egy éve nem voltam Párizsba s azóta megváltoztak a közlekedési szabályok.

Fékezett, megállt. Nagy recsenés, ropogás... dühös francia szitkozódások... előmentek, nekiütköztek a gyalogjárónak, hátráltak s nekiütköztek egy másik kocsinak megint. A gyalogjáró szélén egy rendőr kiabált és integetett, Miss Fane azonban egy pillanatra sem vesztette el a hidegvérét.

— Hát nem jobb fenn, a levegőben? Ott arra megyek a gépemmel, amerre nekem tetszik és senki sem szabja meg az utamat!

Végre sikerült átjutni a másik oldalra s most aztán békességben haladhattak a rue des Capucines felé.

Hartigan nagy meglepődöttséggel szagolta az ibolyáit. Elhatározta, hogy élvezni fogja az életét és jól érzi magát. Mióta Párizsba érkezett, egyre csupa kellemetlen emberrel volt dolga. Hotelportásokkal, inokkal, detektívekkel értekezett, éjszakai vezetőkkel, nyomdárokkal... és a hadügyminisztérium meg a rendőrség unalmas folyosóit rólta. Milven más volt most, ebben a gyönyörű kocsiiban ülni, a szép fiatal leány mellett, vadonatúj szürke ruhájában, gomblyukába ibolvacsokorral, kezén bőrkesztyűvel... A kocsi suhant, mint az álom. Ned hátradől és élvezte.

A leány egyszerre oldalt fordította kissé a fejét.

— Már kerestem magát — mondta és nyugatnak kanyarodott a kocsi. — Tudja-e, hogy

felhívtam New-Yorkot és megkérdeztem Williet, nem tudja-e, melyik szállóban van? Nem tudta. Hol lakik?

— A Grand Hotelben — felelte Ned Hartigan. — De máshol is tudakozódhatot volna utánam. Egész életemben sokat jártam Párizs meg Amerika között, ha a sok verekedés közben néha békeidők köszöntöttek be a számomra. Mikor én itt megjelenek, akkor megindul a fegyvergyártás és a békeegyesületek gyászolnak. De maga nagyon korán jött. Ugy tudom, Dallas csak a hónap végére ígérte aj elentést.

A leány kicsit elhuzta a száját.

— Ezt ő állapította így meg, nem én. Nem bírtam nyugton ülni New-Yorkban s a következő hajóval elindultam maguk után. Nagyon aggódom Jimmy miatt. Tud valami újat? Mit végzett eddig Dallas?

— Ő és de Cantigny még Hamburgban vannak, amennyire tudom. Wolf pedig Berlinben. Nem hallottam róluk semmit, mióta itt vagyok.

— És maga? Kiszűtött valamit?

— En?... Találtam valami nyomot, de semmi véglegeset nem mondhatok még.

Patricia lassított, mert átkelőhelyhez értek és sok gyalogos ment a tulsó oldal felé.

— Mind a négyen itt vannak már több mint egy hete és még mindig semmi? ...

Csalódott, kedvetlen volt a hangja.

Ned vállaltvont.

— A többiek nevében nem beszélhetek. Nem hallottam róluk. En, sajnos, csakugyan nem mutathatok fel semmi különös eredményt.

Patricia egy pillanatra elfordította szemét

az utról maga előtt, hogy a férfira pillanthasson.

— Magának az asszony után kellett nyomoznia, ugy-e? Megtalálta? Tudja, hol van?

Ned a fejét rázta.

— Még nem találtam meg. De azt hiszem, jó nyomon vagyok.

Patricia izgatotta sóhajtott.

— Igazán? Tudtam, hogy nem fogok csalódni magában, őrnagy ur. Mindjárt bizalmat éreztem maga iránt, mikor először megláttam. Tudja, akkor este, abban a furcsa kis kocsiában a Third Avenuen... Bár csak mindjárt magával beszéltem volna meg mindent... Mondja csak, kérem, nincsenek véletlenül itt Párizsban, Jimmy meg az az asszony?

— Amennyire én tudom, Miss Fane, nem valószínű.

Patricia újra rápillantott.

— Ne tegyen még kíváncsibb! Hol vannak hát? Mit tud róluk?

Ned Hartigan hallgatott egy darabig, aztán lassan szólt:

— Hát... Megtudtam, ková szállították a bátyja bőröndjeit...

— Jaj! Igazán? Hová?

— Inkább nem beszélek róla... miért ébresszek esetleg hiábavaló reménységet? Egy-két nap mulva talán már többet tudhatok. Köztünk maradjon, holnap elutazom Párizsból, hogy tovább kutassak.

Patricia megállította a kocsit, levette kezét a kormányról és csodálva, leverten nézett a férfire.

— Elutazik Párizsból? En pedig éppen most gondoltam, hogy kószálhatnánk egy keveset együtt. Ne jöjjenek magával?

Ned Hartigan elnézően mosolygott és sajnálkozva rázta a fejét.

— Nem lehet, Miss Fane, nem lehet, tudja...